

Vapautuksen hakeminen terveyskeskuslääkärien virka- ja työehtosopimuksen suoritepalkkausjärjestelmästä

Aluehallitus 14.04.2025
4864/01.02.00/2025

Valmistelija HR-päällikkö Mika Lindgren, puh. 040 637 4059,
mika.lindgren@omahame.fi

Selostus **Tausta suoritepalkkausjärjestelmästä ja suoritepalkkauksen käyttöönotosta**

Lääkärien virka- ja työehtosopimuksen 2022–2025 yhtenä uutena palkkausjärjestelmän osana on suoritepalkkaus, joka virkaehtosopimuksen mukaan otettaisiin käyttöön vastaanottoa pitävillä terveyskeskuslääkäreillä (Lääkärisopimus Liite 1, terveyskeskusten lääkärit). KT:n yleiskirjeen 21/2023 mukaisesti suoritepalkkausjärjestelmään siirtyminen tapahtuisi 1.1.2024 alkaen.

Hyvinvointialueilla oli kuitenkin mahdollisuus hakea marraskuun 2023 loppuun mennessä valtakunnalliselta LS-palkkausryhmältä lupaa poiketa suoritepalkkausjärjestelmästä tai sen käyttöönottoaikataulusta. Useita hyvinvointialueita haki poikkeuslupaa Oma Häme mukaan lukien. Oma Häme haki vuoden siirtymäaikaa, mutta valtakunnallinen LS-palkkausryhmä ei myöntänyt hyvinvointialueille lisäaikaa 31.5.2024 pidemmälle.

Kevätkaudella 2024 valtakunnallinen LS-palkkausryhmä kuitenkin avasi hyvinvointialueille uudelleen mahdollisuuden hakea lisäaikaa järjestelmään siirtymiselle. Oma Hämeen hyvinvointialue haki kahden vuoden lisäaikaa, mutta valtakunnallinen LS-palkkausryhmä myönsi vain yhden vuoden, 31.5.2025 asti.

Järjestelmän kuvaus ja perusteet vapautuksen hakemiselle

Suoritepalkkauksessa jokaiselle terveyskeskuslääkärille määriteltäisiin suoriteosa, joka kustannettaisiin irrottamalla osa lääkärille määritellystä uraporraspalkasta. Oma Hämeen LS-palkkausryhmässä on havaittu, että siirtyminen suoritepalkkaukseen on käytännössä haastavaa, koska lähtöorganisaatioissa ei ole ollut käytössä toimenpidepalkkioiden erillistä maksamista. Palkkarahat suoritepalkkauksen osuuteen tulisivat lääkäreille nimenomaan maksetuista toimenpidepalkkioista. Näin ollen suoritepalkkauksen osuus lääkäreiden tulevasta palkasta perustuisi arvioon (esim. väliltä 10-20 %). KT on ohjeistanut, että suoritepalkkaukseen siirtymisen tulee alussa olla kustannusneutraali. Sama eurosumma, mikä olisi käytetty toimenpidepalkkioihin, tulisi jatkossa käyttää suoritteisiin. Suoritepalkkaukseen siirtyminen tosi jatkossa todennäköisesti Oma Hämeelle lisäkustannuksia.

Terveyskeskuslääkäreiden lääkärisopimuksen liitteeseen 1 kuuluu vastaanottoa pitävien lääkäreiden lisäksi perusterveydenhuollon osastojen lääkäreitä, sekä koululääkäreitä. Näiden ammattiryhmien osalta suoritepalkkausta ei KT:n ohjeistuksen mukaan todennäköisesti oteta käyttöön, koska kyseisissä tehtävissä ei synny suoritteita.

Oma Hämeen LS-palkkausryhmässä on todettu, että jos lääkäri nousee uraportaalla korkeammalle, on lääkäriä todennäköisesti enemmän lääketieteellistä ja hallinnollista vastuuta. Tämä aika on pois suoritteiden ansaitsemisesta, eli tulisi pohdittavaksi, miten menetetyt euromäärät korvattaisiin. KT on ohjeistanut, että riippumatta suoritteiden määrän kuukausittaisesta vaihtelusta kenenkään lääkäri palkka ei saa malliin siirryttäessä laskea suoritepalkkausta edeltävältä tasolta.

Suoritepalkkauksen määrään vaikuttaa myös hoitajien määrä eri työyksiköissä ja lääkäriopiskelijoiden ohjaamiseen käytetty työaika.

Lääkäreillä voi työtehtävistä johtuen olla heikko mahdollisuus tosiasiallisesti vaikuttaa omien suoritteiden määrään. Riskinä ovat myös väärinkäytökset.

Lisäksi pitäisi luoda kompensatiojärjestelmä palkallisten poissaolojen/ loma-ajan palkan kompensointiin. Suoritepalkkauksesta maksuun meneviä euroja on palkansaajan myös vaikea seurata. Suoritepalkkaus voisi lisätä erilaisia palkkaepäselvyyksiä.

Lisäksi lääkärien viesti on ollut, että keskittyminen suoritteiden tuottamiseen potilastietojärjestelmässä voi nopeuttaa työntekemisessä prosessin eri vaiheita, joka taas voi inhimillisesti johtaa virhemäärän kasvuun, josta pahimmillaan kärsii potilas.

Pilotointi ja kyselyiden tulokset

Oma Häme pilotoi suoritepalkkausta marraskuussa 2024 kahden viikon ajan. Pilotointiin osallistui 27 lääkäriä. Tehdyt suoritteet merkittiin Lifecareen ja niitä kirjattiin pilotoinnin aikana yhteensä 2068 kappaletta.

Pilotoinnin jälkeen laadittiin kysely, johon saatiin vastaukset 20 pilotointiin osallistuneelta. Vain 5 % vastaajista kannatti pilotoinnin kokemusten perusteella järjestelmän käyttöönottoa (95 % ei kannattanut). Vastauksissa nousivat esille, että järjestelmä tuntuu keinotekoiselle ja merkinnät ovat aikaa vievää lisätyötä, joka on pois asiakkailta. Lisäksi tuotiin esille, että suoritepalkkauksen käyttöönotto ei edistäisi yhdenvertaisen palkkausjärjestelmän käyttöönottoa koska ohjeistuksista huolimatta on vaikea varmistaa yhdenmukaisten kirjausten toteutuminen.

Vuoden 2023 lopulla tehtiin kysely vastaanottoa pitävälle terveyskeskuslääkäreille (vastaajia 91) ja suoritepalkkauksen käyttöönottoa kannatti tuolloin 8 % vastaajista.

Yhteenveto

Oma Hämeen pilotoinnin kokemusten perusteella esitetään valtakunnalliselle LS-palkkausryhmälle haettavaksi vapautusta suoritepalkkausjärjestelmän käyttöönotosta. Sekä työnantajan edustajat että pääluottamusmiehet kannattavat vapautuksen hakemista. Perusteena vapautuksen hakemiselle on, että suoritepalkkausjärjestelmä ei edistä lääkärien yhdenmukaisen palkkausjärjestelmän toteutumista eikä tuo asiakkaalle lisäarvoa palvelun laadun näkökulmasta. Oma Hämeelle järjestelmän käyttöönotto mitä todennäköisimmin lisäisi kustannuksia. Järjestelmään liittyminen myöhemmin on valtakunnalliselta LS-palkkausryhmältä saatujen tietojen valossa mahdollista.

(JL)

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä hakemuksen lähettämisen valtakunnalliselle LS-palkkausryhmälle, jolla haetaan vapautus suoritepalkkauksen käyttöön otosta 1.6.2025 alkaen toistaiseksi.

2. valtuuttaa henkilöstöjohtaja Johanna Bjerregård Madsenin allekirjoittamaan hakemuksen työnantajan edustajana valtakunnalliselle LS-palkkausryhmälle.

Päätös

Täytäntöönpano

Päätösote / henkilöstöjohtaja Johanna Bjerregård Madsen, HR-päällikkö
Mika Lindgren, toimialajohtaja Jarmo Lappalainen

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus